

The Problems of Classroom Teachers: A Study Based on the Experiences of Classroom Teachers

Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ^{a*}, Ensar AYDIN^b

^aGazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara/Türkiye

^bGazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cuefd.375676

Article history:

Received 25.01.2018

Revised 06.04.2018

Accepted 25.06.2018

Keywords:

Classroom teachers,

Teacher problems,

Qualitative research,

Teaching experience

Abstract

This research aims to determine the problems of classroom teachers based on their teaching experiences. To achieve this goal, the problems of classroom teachers working in primary schools with low, medium and high socio-economic status (SES) were examined independently. This qualitative study was conducted using the phenomenological research design. Ten of the participating classroom teachers were working at primary schools with low SES, 11 were with medium SES and 9 were with high SES schools. The data were collected through focus group interviews using a semi-structured interview form. The group interviews were conducted in three different schools and in groups of 4, 5 and 6 classroom teachers. Each interview lasted 30-40 minutes on average. The data were analysed through the content analysis method, a frequently used method in qualitative research. The findings reveal that the problems of classroom teachers working in primary schools with low SES can be grouped under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment" and "The problems stemming from teachers". The problems of teachers working in primary schools with a medium and high SES can be grouped under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment", "The problems stemming from teachers", and "The problems stemming from school and the classroom atmosphere".

Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları: Sınıf Öğretmenlerinin Deneyimlerine Dayalı Bir Araştırma

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cuefd.375676

Makale Geçmişi:

Geliş 25.01.2018

Düzeltilme 06.04.2018

Kabul 25.06.2018

Anahtar Kelimeler:

Sınıf öğretmeni,

Öğretmen sorunları,

Nitel araştırma,

Öğretmen deneyimi.

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin sorunlarını öğretmen deneyimlerine dayalı olarak tespit etmektir. Bu amaca ulaşmak için sosyo-ekonomik düzeyi düşük, orta ve yüksek ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları ayrı ayrı ele alınmıştır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden 10'u sosyo-ekonomik düzeyi düşük, 11'i sosyo-ekonomik düzeyi orta ve 9'u ise sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ilkokulda görev yapmaktadır. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak odak grup görüşmeleri yoluyla elde edilmiştir. Grup görüşmeleri 3 farklı okulda ve 4, 5 ve 6 sınıf öğretmeninden oluşan gruplar halinde gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşme ortalama 30-40 dakika sürmüştür. Verilerin analizinde nitel araştırmalarda sıkça kullanılan içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları, "Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar", "Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar" ve "Öğretmenlerden Kaynaklı Sorunlar" temaları altında toplanmıştır. Sosyo-ekonomik düzeyi orta ve yüksek olan ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin sorunları ise "Eğitim

* Author: sevilb@gazi.edu.tr

Introduction

In the globalized world, life and thought forms, judgments, expectations and problems of people who are at the center of education and training are also changing. Undoubtedly, teaching profession is highly affected by such changes. Therefore, determining the current problems of teaching profession and seeking for solutions is considered as a significant phenomenon (Demir & Arı, 2013).

The role of teachers is great in educating qualified human resources, preparing individuals for social life and in the development of the country as a nation (Eskicumalı, 2002; Vural, 2004; Özden, 2013). To increase the quality of education, it is necessary to increase the quality of the teachers, which is the most important element of education (Kavcar, 1980; Toker Gökçe, 2013). While increasing the qualifications, it is necessary to be aware of the problems teachers encounter and to seek solutions.

In our country, it is known that especially classroom teachers experience some serious problems (Erdem, 2010; Gömleksiz, Ülkü, Bicer & Yetkiner, 2010; Taneri & Ok, 2014; Sarı & Altun, 2015). Classroom teachers spend more time with the same class of students than the other branch teachers (Erdem, 2010). Classroom teaching is a basic field within the teaching profession, and it constitutes the largest group in all teaching fields; hence, the problems encountered in this field present a high level of variety compared to other branches (Taşkaya & Turhan, 2015).

Classroom teachers experience numerous problems such as increasing loss of prestige of the profession in the society, the physical conditions of the school and classes, teacher salaries, educational activities, curricula, parental and community pressures (Tekişik, 1987; Sağlam & Çiçek Sağlam, 2005; Yazıcı, 2005; Taneri & Ok, 2014; Sarı & Altun, 2015; Taşkaya & Turhan, 2015). It is known that these problems have various sources and some problems are related to classroom teacher education (pre-service training).

Today, the role of classroom teacher education is better understood for the global competition in the context of training high quality individuals (Akdemir, 2013). Classroom teacher education is the source of some problems in the field and a number of regulations and practices have long been implemented to address this problem.

First, the two-year education institutes training teachers for the Ministry of National Education from 1974-1975 academic year to the end of 1981-1982 academic year became part of universities under the name of education colleges by the Decree Law No. 41 issued on 20 July 1982. The distribution of courses for education college, classroom teaching program was as follows: 61% of the courses were about the general culture, 24% were about the field competence and 15% were about the competence of teaching profession. In the 1989-1990 academic year with the decision of YÖK dated May 23, 1989 and numbered 89.22.876, the duration of education colleges was increased to 4 years. A four-year higher education has become more attractive for high school students compared to two-year higher education, and has allowed more successful students to opt for classroom teaching programs. However, as the classroom teaching programs could not train sufficient teachers to meet the increasing need, the Ministry of National Education (MoNE) had to appoint people who do not have the necessary formation as classroom teachers (Ergün, 1987; Başkan, 2001; Dağlı, 2006; Kilimci, 2006; Akyüz, 2007; Deringöl, 2007; Yıldızlar, 2011; YÖK, 2007; Yüksel, 2011; Akdemir, 2013; Güçlü, 2013).

The National Education Development Project (MEGP) carried out by the World Bank in 1997 that provided a grant to Turkey had a "Pre-Service Teacher Education" component. This part of the project was carried out in cooperation with MoNE - YÖK and the main objective of the project was to increase the quality of teacher education for teachers who will be working in primary and secondary schools. With this adjustment, the time allocated for practice in teacher training programs was increased and secondary-field practice became compulsory for primary and secondary teachers. With the

reorganization of education faculties, the new classroom teaching program, which was started to be implemented in the academic year of 1998-1999, aimed to keep the course content consistent with the practice courses, the balance between theoretical and practical courses, and to offer more practice studies (YÖK, 1998; Durukafa & Kiriş, 2000; Doğan, 2005; Genç, 2005, Küçükahmet, 2007; Sağlam, 2007; Aydın, Şahin & Topal, 2008; Karahan, 2008; Azar, 2011; Yıldızlar, 2011; Bilasa, 2013).

With the restructuring of education faculties in 2006, teacher training programs were reorganized and they aimed to raise more intellectual teachers. These changes cannot be separated from the 2005 primary education curriculum that was prepared based on the constructivist approach. Constructivist philosophy required the new primary education curriculum to have the experience first, then to reach concepts and definitions. It is also important that some new regulations took place in the same year; the start of reading with phonics-based sentence method and the start of writing with adjoining oblique writing stand out as the most important arrangements affecting classroom teachers and classroom teacher candidates (Akyol, 2005; Yılman, 2006; Küçükahmet, 2007; YÖK, 2007; Azar, 2011; Yüksel, 2011).

With the Law No. 6287, enacted in April 2012, the duration of 8 years of compulsory education was extended to 12 years, and the schools in which classroom teachers were assigned were named as primary schools. This law, also known as the 4 + 4 + 4 system, has transferred the fifth grades taught by classroom teachers to the secondary school. This led to the problem that one in every five teacher became abundant and those who wanted to make a transition to different fields (Special education, Psychological counseling and guidance, English language teaching, etc.) if they wanted to. With this law, the age of starting school, which was 72 months, was reduced to 66 months. This situation caused some problems such as the overcrowding of the first grade classes (Doğan, Uğurlu & Demir, 2014; Doğan, Demir & Pınar, 2014; Epçaçan, 2014).

Studies on the problems of classroom teachers are mainly about; the teaching profession in Turkey and the problems of the profession (Tekişik, 1987), general problems of teachers (Demir & Arı, 2013; Habacı, Karataş, Adigüzelli, Ürker & Atıcı, 2013), the problems encountered in the first year of the profession (Korkmaz, Saban & Akbaşlı, 2004; Gömleksiz, Ülkü, Biçer & Yetkiner, 2010; Taneri & OK, 2014; Sarı & Altun, 2015), the problems of multigrade classroom teachers (Sağ, Savaş & Sezer, 2009), the problems of the teachers working in rural areas and in the countryside (Özpınar & Sarpkaya, 2010; Taşkaya & Turhan, 2015), the problems that classroom teacher candidates may encounter in their professional lives (Çam Aktaş, 2016), the social problems faced by primary school teachers (Erdem, 2010), the opinions of teachers about their professions (Seferoğlu, 2001), the problems that teachers experienced who changed their field (Ersözlü, Maviş, Özel & Kürşadoğlu, 2014), the problems teachers experience during their nomination period (Toker Gökçe, 2013), classroom teacher training policies and problems (Doğan, 2005) and the problems in the assessment and evaluation process (Anil & Acar, 2008). These studies are typically descriptive surveys, and they portray the problems of classroom teachers.

It is believed that this study helps to fill an important gap in the literature by investigating the problems of classroom teachers in depth based on their professional experiences, as it is the classroom teachers who experience the problems and who can provide the most realistic and feasible solution proposals (Seferoğlu, 2004). In addition, this research is important in that the problems of the classroom teachers will be identified and appropriate solution proposals will be provided.

This research aims to determine the problems of classroom teachers based on their professional experience. The answers to the following research questions are sought to achieve the goal:

1. What are the problems of classroom teachers working in primary schools with low socio-economic status (SES)?
2. What are the problems of classroom teachers working in primary schools with moderate SES?
3. What are the problems of classroom teachers working in primary schools with high SES?

Method

Research Design

In the study, the phenomenological design of qualitative research was used. It is a qualitative research design that focuses on events that we are aware of but do not know much about in our daily lives, and emphasizes individuals' perceptions and experiences from their own point of view and aim to describe and interpret the structure of events (Patton, 2002; Creswell, 2003; Bloor & Wood, 2006; Yıldırım and Şimşek, 2011; Ersoy, 2016; Gedik, 2016). This research consulted the experiences of classroom teachers to be able to examine the phenomenon of generally recognised " the problems of classroom teachers " in more detail.

Study Group

As the socio-economic status of the schools in which the teachers were working was taken into consideration when forming the study group, criteria sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used. The research was carried out in the province of Kayseri in 2016-2017 academic year. When the study group was determined, first the schools in which the participating classroom teachers work were selected. These schools were chosen with the help of the provincial national education directorate. The classroom teachers in these schools were contacted and the identified SES of these schools (low, medium and high) was confirmed. The classroom teachers who form the data source of the study confirmed the socio-economic levels of their schools expressed in the provincial national education directorate. Since the participating classroom teachers were expected to provide in depth information, only the volunteers took part in the study. Table 1 presents information on the participating classroom teachers forming the study group.

Table 1.
Information on Classroom Teachers of the Study Group

Participant Pseudonym	SES of School	Gender	Seniority (Years)	Program Graduated	Instructional Level
Ebru	High	Female	17	Other	3
Ayşe	High	Female	20	Other	3
Aslı	High	Female	22	PriTchg.	2
Zeynep	High	Female	23	Other	1
Ali	High	Male	32	Other	4
Adnan	High	Male	20	PriTchg.	1
Kübra	High	Female	23	PriTchg.	3
Mert	High	Male	36	Other	2
Kaan	High	Male	30	Other	2
Büşra	High	Female	11	PriTchg.	4
Yiğit	Medium	Male	21	Other	4
İnci	Medium	Female	18	PriTchg.	2
Görkem	Medium	Male	15	Other	1
Alpaslan	Medium	Male	10	PriTchg.	1
Özlem	Medium	Female	3	PriTchg.	2
Filiz	Medium	Female	6	PriTchg.	3
Sertap	Medium	Female	11	PriTchg.	2
Polat	Medium	Male	18	Other	4
Hilal	Medium	Female	9	PriTchg.	1
Kerim	Medium	Male	22	Other	3
Emre	Medium	Male	13	PriTchg.	4
Onur	Low	Male	12	PriTchg.	3
Betül	Low	Female	6	PriTchg.	4

Merve	Low	Female	9	PriTchg.	2
Berk	Low	Male	4	PriTchg.	1
Yunus	Low	Male	8	PriTchg.	4
Şeyma	Low	Female	2	PriTchg.	3
Zehra	Low	Female	6	PriTchg.	2
Volkan	Low	Male	11	Other	3
Firdevs	Low	Female	6	PriTchg.	1

Table 1 shows that 10 of the classroom teachers participating in the survey worked in primary school with low socio-economic status, 11 in primary school with medium SES and 9 in primary school with high SES. Sixteen of the teachers were female and 14 were male. Nineteen of them graduated from classroom education programs (2 or 4 year programs) and 11 from a non-classroom education program.

Data Collection Process

In this study, the data were collected through focus group interviews using the semi-structured interview form. To Yıldırım and Şimşek (2011), the focus group interviews help interviewees remember details, which is not likely to happen during the individual interviews, and they are advantageous as they increase the scope and depth of the answers. Information about the purpose of the research was provided to the classroom teachers and the administrators of the schools in the study group. One of the researchers spent two days with the classroom teachers during the breaks and lunch hours to get to know the teachers at these schools better. The purpose of the research was announced and the anonymity of the participants and the setting was declared as confident- not to be shared with the third parties. The study group teachers were interviewed when they were available and at the locations they selected. As for time, lunch breaks and after school hours; as for the location, school principal's room, the guide teacher's room and the school canteen were preferred. The focus group talks were conducted in an intimate environment. Group interviews were conducted in three different schools and in groups of four, five, and six classroom teachers. Each interview lasted for 30-40 minutes on average. In one group interview, the participants did not allow recording their voices. Other interviews were recorded with the help of the telephone. In the group interview, where voice recording was not allowed, notes were written on the form that the researchers had prepared.

The main question directed to the classroom teachers in the study group was "What are your problems as a classroom teacher?" Six more questions were asked to support this main question. The data obtained from the participants was typewritten on a computer. Each participant's comments were sent to them and their opinions and feedback were considered on any additions and removals of the data set. In addition, each participant was given a pseudonym so that the personal information of classroom teachers would be kept confidential.

Data Analysis

In data analysis, the content analysis method that is frequently used in the qualitative research was used. Yıldırım and Şimşek (2011) stated that in content analysis, coding is performed by naming the meaningful parts (words, sentences etc.) and categorization (theme) is formed by combining the related codes (concepts). Since there is no theoretical structure to facilitate the analysis of collected data in this research, coding was done according to concepts derived from the data. The similarities between the codes were put together and thematic coding was performed and the themes were finalized. The data obtained from the research were presented with a direct citation for each theme.

Validity and Reliability

In qualitative research, rather than the concepts of validity and reliability, the concepts of credibility, transferability, verifiability and consistency were used. The following steps were taken to ensure and increase the validity and reliability of these concepts: Relevant literature was examined and opinions from the two field experts were consulted on the prepared interview questions. After the voice

recordings and the recorded data were typewritten, the participants confirmed them. The consistency rate between the codings (Miles & Huberman, 2015) was calculated and the percentage of agreement was found as over 89%. Forms used in the research process, documents for analysis and raw data were saved. The findings of the research were interpreted with references to direct quotations. To create an intimate environment before the research during the data collection process, researchers spent some time with the participants.

Findings

Findings were presented taking the research questions into consideration. The problems of classroom teachers working in primary schools with low SES were presented by grouping under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment" and "The problems stemming from teachers". On the other hand, the problems of teachers working in primary schools with a medium and high SES were presented by grouping under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment", "The problems stemming from teachers", and "The problems stemming from school and the classroom atmosphere".

The problems of classroom teachers working in primary schools with low SES

In this section, the findings based on the data from nine classroom teachers working at primary schools with low SES were presented.

The Problems stemming from Education System

The classroom teachers complained about the continuous changes in the education system, the heavy structure of the curriculum, the call lines for complaints, 4+4+4 system, the lack of class repetition, the early starting age of the primary school, the lack of teachers' contribution and consultation in the preparation of curricula and textbooks, the lack of sufficient budget allocated for the primary schools, the lacks and gaps in the measurement and evaluation, and the lack of teachers' prestige.

All of the nine participant teachers stated the negative influence of the continuous system changes; four of them stated the heavy structure of the curriculum programs especially for the students in rural areas (low SES); five of them stated they were affected negatively by the call lines for complaints and added that students or parents use these lines even in very simple and easy to solve situations; eight of them complained about the removal of classroom teachers from the 5th grade with the 4 + 4 + 4 system. Moreover, five of them pointed out the negative long-term influence of the absence of class repetition; only one of the teachers stated reducing the starting age to primary school as a barrier to school adaptation, four of them complained about not consulting classroom teachers in the preparation of school curricula and textbooks. According to seven teachers, appointing teachers to their new posts and schools late cause some problems; eight of them mentioned the stress they have because of insufficient budget allocation when they meet parents face to face; all teachers complained about having only 3 criteria in the evaluation of the students; eight of them pointed out that there is no prestige of being a teacher, and that they are not valued and respected by the society, parents and the media. Examples of teacher comments are as following:

"Frequent changes in the education system affect us and our students negatively. It would be logical for long-term changes to be made and for long periods of time to remain in effect "(Merve).

"Textbooks are a bit loaded and heavy. Especially for the children in rural areas. We are unable to catch up. Simplification of the textbooks will be appropriate for elementary schools "(Volkan).

"Branch teachers are struggling to adapt their level to the fifth grade students. I had very successful students but their success decreased dramatically when they were at the fifth grade. Actually, there is no problem with the child. It is a big problem that branch teachers cannot get to the level. Classroom teachers should be responsible for the fifth grades. "(Firdevs).

"The lack of class repetition causes a casualty on students and parents, and the parents do not strive for students. This situation causes a decrease in the success. The class must be repeated "(Şeyma).

"The earlier starting age of 60 months causes children to experience difficulty in the primary school. Children younger than 72 months should be directed to kindergartens. Students who do not go to kindergarten are already experiencing an extreme adjustment problem "(Zehra).

"Students are assessed on three criteria. This situation is incomplete. I think some students are treated unfairly. They are such students that do not comply with any criterion, and there has to be another evaluation criterion. These criteria need to be increased to five "(Betül).

The Problems stemmed from Parents and the Environment

The classroom teachers stated that the problem of the students with low SES were that the parents were not interested in their children because of their financial difficulty and students did not gain the reading habits from their environment.

Six of the nine participant teachers stated that most of the children had to be forced to work due to their low SES and this would negatively affect their education. Eight of the teachers mentioned that the parents had to work constantly because of their financial situation and had to go abroad and two of the teachers considered not having the reading habit as a problem. Despite teachers' interference, this situation would not improve without the support of the environment and make their work more difficult to build such a culture. Below are given some examples of teacher comments:

"Because the most popular profession around here is tile mastery, our children are learning the construction business and earn money very early. They need money. This situation decreases students' enthusiasm for continuing to the school "(Onur).

"The fathers of the pupils are generally working abroad. The mothers have to manage everything. That's why they are not much interested in their children. The child comes to school without doing any homework or studying. So s/he cannot improve. It's a pity for kids. Children with older siblings are a little luckier "(Volkan).

The Problems stemmed from Teachers

Classroom teachers expressed the problems that teachers do not improve themselves, they do not get to the level of their students and communicate well with them, and there is no excitement to perform this profession.

Seven of the teachers participating in the survey stated that the classroom teachers did not improve themselves and it was one of the biggest problems; five of them do not see classroom teachers enthusiastic and empathetic to address students that they are practicing their profession. One of the teachers mentioned that it is necessary to carry on the excitement of this profession so that the classroom teacher can be entitled to it, and that this is not the case with most teachers. Some examples of teacher comments were given below:

"It's true what my colleague said. We criticize the system, criticize the parents, but we must do our job well. Teacher needs to keep reading. He needs to follow new trends regarding teaching. We can appeal to students in this way. Otherwise, it would not be right to wait for the system to improve "(Onur).

"It is very important to keep up-to-date on this topic and follow the social lives of the students and attract their attention. Recently, I have made a joke that was common in the social media and the environment and my students liked it very much. They are interested in it and became more motivated about the lesson. This is a simple example; it is important for the teacher to update him/herself. But we do not do it "(Merve).

Problems of Primary Teachers in Elementary Schools with Moderate SES

In this section, data findings from 11 classroom teachers working in primary schools with a medium SES were presented.

The Problems of Education System

Classroom teachers have expressed the problems of constant changes in the education system, heavy curriculum and lessons, lack of class repetition, early beginning age for the primary school, having English classes at the second grade, and inadequacy of assessment and evaluation criteria.

All of the participant classroom teachers expressed the negative effect of frequent changes on the educational environment and the stakeholders, and eight of them stated that the curriculum and the number of courses do not match the levels of the students. It is necessary to reduce the number of courses and contents; all of the teachers said that the lack of class repetition leads to class problems in the future; eight considered the age of starting to school early; two of them did not see any positive contribution of having English language lessons at the second grade; ten of them considered the assessment criteria for students insufficient for measurement and evaluation. Examples of teacher comments are as follows:

"The biggest problem is the constant change of the system. A system cannot go on for a long period of time. The order of teaching, the letters changed, the writing of the letters changed, etc. The books are changing; the system is changing, etc. We must have a long-term policy and a system "(Yiğit).

"The system is very loaded. When I went to Switzerland, I had the opportunity to examine the education system. Our second grade curriculum is offered at 4th or 5th grade there. Our curriculum is heavy and intense. We need to spread this. For example, human rights, citizenship, democracy, etc. might be offered in the 4th grade. These topics can be given in social studies lesson, the content can be incorporated with it "(İnci).

"The class repetition was left to the discretionary and the initiative of the parents and the administration. This is a big problem. There are still some second grade students who are illiterate. I mean, it's unfair to other kids when you're dealing with these students. I feel like teaching in a multigraded class. The child could not learn to read or write because of absenteeism, otherwise there is no problem. The child did not come to school for more than two months. The families also do not care so how can we expect them to learn to read "(Sertap).

"... We are teaching five-year old children to read and write and therefore have difficulty, especially if the child has not been to the kindergarten. This is also true for branch teachers. They do not get to the level of 5th grade students. I have a friend who complains a lot. If classroom teachers have the full responsibility of the fifth grade and starting age of school is delayed and the preschool education becomes compulsory, a big problem will be solved "(Görkem).

The Problems of Parents and the Environment

The classroom teachers considered parents' lack of interest in their children, low SES of families, low educational background of families and the presence of Syrian students as problems.

Nine of the classroom teachers said that the majority of the parents were indifferent to their children; all of the teachers said that the low SES of the family influenced students negatively in many aspects; seven of them mentioned the low educational background of parents as a major problem in the education process; and four of the respondents stated that Syrian students had problems in the classroom environment. Below are examples of teacher comments:

"One of the main problems is parents. The child comes to school unprepared. You might have heard that the schools in the city center are always ahead of the program. For example, when you teach a sound, the next day the child does not seem to have practiced it. We have to start it all over again. Parental support is a must. Maybe this is our job, it's OK but the parent must be involved. Why do we call

it a parent-teacher-student relationship? The parents must be caring. The child learns to read and write without getting support, but in terms of quality of the process, parental support is necessary. "(Hilal).

"School and its environment are very influential in success. The income level of the family and their economic level negatively influence students. We cannot have them do the activities or make them buy additional books, etc. I can tell you something to show the importance of economic situation. I used a fruit plate visual material while I was teaching balanced nutrition in Life Science lesson. One of the students said that he has never eaten these. This is a very painful situation and reflects most of the cases of students "(Özlem).

The Problems of Teachers

Classroom teachers in general have indicated that the teachers who do not improve themselves and those who are non-sensitive are the leading problems.

All of the participant classroom teachers stated that the teachers who did not read books, did not make efforts to keep up with the technology, and who were teaching with the information gained about 10-20 years ago were problematic. In addition, nine teachers stated that the profession of classroom teacher should be done sensitively by adopting certain values, otherwise the negative consequences would be bad for our country and our young people. Some examples of teacher comments were given below:

"There are also problems arising from classroom teachers. We do not take a step to keep pace with technology. And what is worse is out of 20 teachers in a room; only two of them are reading books. We believe that we can teach for 30-40 years with the knowledge 4-year university education. It is we who can solve most of these problems. "(Özlem).

"Classroom teacher enters the classroom and the door closes. This is actually both an advantage and a disadvantage. But we do not take advantage of it. Only you know what you do inside. The conscience issue is emerging. Maybe you cannot do it in high school, but young children cannot ask for their rights in primary school. Even if you have them watch videos all day long, they won't complain. In short, only those with moral compass should be classroom teachers "(Kerim).

The Problems of School and School Atmosphere

Classroom teachers view the lack of social spaces in the school, the differences between the curriculum and inspector expectations, and the students with different levels in the same class as problems.

Six of the participant classroom teachers found that the lack of social areas in schools affected the development of students negatively; five of them stated the expectations of inspectors and school principals do not match the curriculum content and this leads to inconsistency in the educational process. Only one participant expressed that they had problems due to different levels of students. Some of the teacher comments are as follows:

"Our schools are inadequate. Playgrounds are inadequate. Sports areas are inadequate. We want to educate individuals who can think critically and express themselves. But we do not have a drama hall or a theater room. This year, with the great efforts of our principals, a simple room was built and students performed very well. It has been just two months. Such things are very important, but we do not care about them "(Görkem).

"In addition to the curriculum load, I think consistency is a major problem. For example, the inspector comments as, "Do not overload the students, a 4th year graduate is enough to be literate and do simple maths. But I do not follow what the inspector says. The program is full of content, I want to follow it "(Filiz).

"There are successful kids in our class, but we can not improve them as we have to deal with the less successful. Here, I need to mention that we are paying attention to individual differences and preparing individualised activities. But still it is not enough and I am having problems "(Kerim).

Problems of Primary Teachers in Elementary Schools with High SES

This section presents data findings from 10 classroom teachers working in primary schools with high socio-economic status.

The Problems of Education System

Classroom teachers are concerned about the constant changes in the education system, the intensity of the curriculum, the transfer of the 5th grades from the primary school level to the secondary level with the 4 + 4 + 4 system, teachers being on duty, the double-shift education system, low teacher salaries, centralized examinations, lack of budgetary allocation to primary schools and the call lines for complaints.

Seven of the classroom teachers who participated in the survey stated that frequent and constant changes in the education system affected all the stakeholders of the system; two of them expressed that the curriculum is intensive, so the learning cannot be permanent. Six of the teachers consider moving the 5th grade to secondary schools as part of the 4+4+4 system and branch teachers' adaptation problems to the levels of the students as problems, and four of them see teachers being on duty as wrong. All teachers had serious problems with the double-shift education system; two complained about the low teacher salaries; five of them criticized centralized examination; two of them complained that the ministry did not allocate budget for primary schools. Finally, eight teachers pointed out that the call lines for complaints damage teachers' reputation. Examples of teacher comments were given below:

"The program requires interdisciplinary links among Turkish, Mathematics and Life Science courses. This is very good, very useful, but we do not have enough time, I cannot finish all the content. It is unnecessary for the program to be so intense. If it is lighter, I think I can have more effective and permanent education "(Ayşe).

"That's right. My graduates and their families have problems in secondary school. I meet branch teachers, they also complain. They are right too. Students already started a year earlier and they move to 5th grade at a secondary school. Naturally, teachers are forced to have students two years younger than the previous ones and they are struggling "(Ali).

"I do not think it's fair for teachers to be on duty. We are not a security force. Our schools are already having the double-shift education system. The breaks are ten minutes long. I cannot even have a cup of tea when I am on duty. We get tired for six hours. We need to have a rest at least for ten minutes "(Ebru).

"Teachers' salaries should also be improved. There is 300-400 Lira difference between the salary of a 30-year old teacher and that of a new teacher, is that fair? "(Ali).

"We have an exam-focused academic education system, due to the nature of test system and parental pressure. Children are left behind in terms of education. Fourth graders have recently entered the provincial general test. So think about the future as a 4th grader. Students and parents are discussing the test scores. Even worse the teachers discuss them too "(Mert).

The Problems of Parents and the Environment

Classroom teachers have expressed the problem of the interference of parents, their negative attitudes, and excessive expectations for the lessons that require special skills.

Seven of the classroom teachers who participated in the survey said that the parents interfere with everything from the assignments to the seating arrangement in the classroom, from a classroom anecdote to instructional techniques. Five of them listed the problems such as parents' choosing their

child's teacher, insulting the classroom teacher verbally, complaining to the administrators and the national education directorates about the teacher. Three of them expressed the problem that they were expected to perform very well in the specialized areas of music, visual arts, and game and physical activities and sometimes they could not meet this expectation. Some comments by the teachers are as follows:

"There are children of very good families with good economic status and this school has a good technological infrastructure. But our parents act as if they were more knowledgeable than we were and they interfere in our work too much. Imagine that I am changing the seat of a student. The next day the parents are involved. They can complain to the administrators relying on every word of their children. Parents do not trust me; can you believe it? This is quite heart breaking. I believe that we are the most worthless element in the education system "(Zeynep).

"Parents choose teachers, for example. This once could educate my child, not that one. All the teachers here have 20-30 years of experience, and all are trying to do their best. But we cannot choose students. We do not have a say. The teacher is humiliated. There is not much that the administration can do, they are also exposed to too much pressure "(Ayşe).

"We are instructing the music and visual arts classes. But there is a very high expectation from us. The parents are too keen. Musical perception is skill, how do I acquire them. If they expect so much, they can have branch teachers instruct these classes. They need to make sure to train them so that they can adapt the course to the level of the learner "(Ebru).

The Problems of Teachers

Classroom teachers have expressed the problem that teachers do not improve themselves, that there is no collaboration among teachers and that there is no excitement for learning.

Eight of the participant classroom teachers who participated in the survey pointed out that they did not improve themselves that they sufficed with their undergraduate education, and that the age of the students led them to keep their current knowledge level. Six of them expressed that they did not cooperate with teachers in the same school and instructing students at the same level. Two stated that classroom teachers should be enthusiastic about learning like a child, but that there is no such thing-including them. Below are examples of teacher comments:

"The teacher has to improve himself, especially the classroom teacher. This is the biggest problem of classroom teachers. They do not improve themselves. They say they can teach reading and writing and then do not do anything else. This is the biggest problem for classroom teachers "(Kaan).

"Cooperation between teachers is inadequate. This is actually a great opportunity. It would be very nice to apply what is called the teacher groups. So, here 6-7 teachers are instructing the same class. Cooperation brings success, but teachers are unwilling"(Adnan).

"When students learn something new, for example, how to multiply they get very happy. Classroom teachers should be excited to learn like a child. We unfortunately do not have that "(Aslı).

The Problems of School and School Atmosphere

Classroom teachers expressed that libraries and laboratories are not used efficiently, and the mainstreamed students stand as problems.

Three of the classroom teachers found the labs and libraries as inappropriately designed for young learners and as these places do not attract students, they are not used actively. Four of them expressed the problem that they did not deal much with the mainstreamed students in their classes. Some teacher comments are:

"School libraries and laboratories are not available to be used efficiently. They must be redesigned by experts. The classroom teacher must also adopt these places. For example, they are more suitable for secondary school children, not for ours "(Kaan).

"There are mainstreamed students, for example in my class. I instruct 3rd graders and the child is illiterate. The parents are shouting at me saying that I am not interested in their child. Teaching literacy really needs attention. What I should do with the remaining 27-28 people, I cannot leave them alone "(Ebru).

Results, Discussion and Suggestions

The findings of this research that was carried out to determine the problems of classroom teachers reveal some problems. Classroom teaching, by its nature, either in the rural or urban areas, is a profession that is exercised in every corner of Turkey. In this respect, it is performed in regions or schools with different socio-economic status. This section examines and discusses findings based on the experiences of classroom teachers working in three schools with different socio-economic status.

According to the findings of the research, the problems of classroom teachers working in primary schools with low SES can be grouped under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment" and "The problems stemming from teachers". The problems of teachers working in primary schools with a medium and high SES can be grouped under the themes of "The problems stemming from education system", "The problems stemming from parents and the environment", "The problems stemming from teachers", and "The problems stemming from school and the classroom atmosphere". As a result of the research, teachers are found to have problems arising from four different sources. These problems need to be considered with references to each other. For example, a problem caused by parents and the school environment will naturally affect the school and classroom environment. In the same way, problems originating from the education system will turn into teacher-related problems or will have an impact. As a matter of fact, these should be regarded as interconnected issues.

Classroom teachers who work in primary schools with low SES list problems as: continuous changes in the education system, the loaded curriculum, call lines for complaints, 4 + 4 + 4 system, lack of class repetition, earlier beginning age for elementary school, teachers' inactive role in curriculum and materials development, frequent relocation of teachers, primary schools without sufficiently allocated budgets, deficiencies in measurement and evaluation, teachers' having no reputation, lack of study habits of students with low SES, lack of these students' parents, lack of students' developing reading habits affected by the environment, teachers without effort to self-improve, teachers who cannot adapt themselves to the levels of the students and lack of teaching excitement. Özer (2014) stated that "Alo 147" call line was defined as a complaint line by teachers and parents and students used this line for threatening purposes. In this research, teachers also expressed complaint call lines as a problem. In addition, classroom teachers see the lack of class repetition as a problem. Baştürk (2012) emphasized that students with serious deficiencies should repeat their classes. In this sense, class repetition can be reconsidered and reassessed.

Classroom teachers who work in primary school with a medium SES identified the problems as the constant changes in the education system, the loaded curriculum and lessons, the lack of class repetition, the earlier starting age of primary school, English classes offered at second grade level, the inadequacy of measurement and evaluation criteria, the indifference attitude of parents towards their children, low SES of families, low educational background of parents, the presence of Syrian students in the classrooms, the lack of self-improvement of teachers themselves, the presence of insensitive classroom teachers, the lack of social places in schools, the difference between the curriculum content and inspector expectations and the varying levels of students in the same class. When the literature on the problems of classroom teachers is examined, it is seen that similar problems such as lack of prestige

of teachers, constant changes in the system, the presence of uncaring parents and deficiencies of the teaching programs are expressed (Sağlam & Çiçek Sağlam, 2005; Yazıcı, 2009; Taneri & Ok, 2014; Sarı & Altun, 2015; Taşkaya & Turhan, 2015). In addition, many students and teachers consider the current assessment criteria at primary school level as a problem. The criteria of "needs improvement", "good" and "very good" are not sufficient. Therefore, it is advised to make an improvement in the measurement and evaluation system.

Classroom teachers who work in primary schools with high SED stated the following problems of continuous changes in the education system, intensive curriculum, removing the 5th grade from the primary school level with the 4 + 4 + 4 system, teachers being on duty, the double-shift education system, low teacher salaries, centralized exams, lack of budgetary allocation for primary schools, call lines for complaints, parental interference, the negative attitude of parents, excessive expectations about the specialized courses, teachers' lack of enthusiasm and self-improvement, the lack of cooperation among teachers, the inefficient use of libraries and laboratories and integration students. Demir and Arı (2013) have addressed the teachers' problems in their research. According to their research, the most important problems of the teachers are expressed as the lack of prestige of teachers, the low income and continuous changes in the curriculum and system. Seferoğlu (2011) presented similar results. In this sense, the results of our research are similar to those of the literature. According to the Ministry of National Education's recent announcements, that double-shift education system will be abolished within 1-2 years. Elimination of the double-shift education system expressed as a problem by classroom teachers can be considered as an important step to the solution of the problem. In addition, since classroom teachers outnumber the other branch teachers, their problems display a wide variety (Erdem, 2010; Taşkaya & Turhan, 2015). As a matter of fact, this research identified numerous and various problems of classroom teachers.

Although the problems of classroom teachers vary according to the socio-economic status as mentioned above, the problems in general are evident and the sources of problems are apparent. In this sense, if the problems identified in the research are resolved or the steps are taken, the importance of this research will increase. Therefore, the most significant proposal to be made from the results of research is to resolve these problems by the authorities. Although it is difficult to solve some problems and they are of concern to the general public, taking immediate steps for the solution will be of special importance. Although many studies have been conducted on teacher problems, there are not many studies on the solution ways (Demir & Arı, 2013). The related literature reveals that studies mainly focus on the problems of prospective teachers and education of the pre-service teachers rather than the in-service teachers. In addition to the problems of prospective teachers, the problems of in-service classroom teachers, who are the most prominent executives of the system in primary schools, should also be addressed. Finally, in relation to monetary issues, infrastructure, technology, classrooms, MoNE's joint efforts with other ministries will be effective in the process of solving these problems.

Türkçe Sürümü

Giriş

Eğitim ve öğretimin merkezinde olan insanın, küreselleşen dünyada, yaşam ve düşünce biçimleri, yargıları, beklenti ve sorunları da değişmektedir. Hiç şüphesiz bu değişimden en çok etkilenen mesleklerden biri de öğretmenliktir. Dolayısıyla toplumsal olarak belli bir niteliğe sahip olan öğretmenlik mesleğinde sorunların güncel olarak tespit edilmesi ve çözüm arayışlarına gidilmesi önemli bir olgu olarak değerlendirilmektedir (Demir ve Arı, 2013).

Nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, bireylerin sosyal hayata hazırlanmasında ve ülke olarak kalkınmada öğretmenlerin rolü büyüktür (Eskicumalı, 2002; Vural, 2004; Özden, 2013). Eğitimin kalitesini artırmak için eğitimin en önemli ögesi olan öğretmenlerin niteliğinin artırılması gerekir (Kavcar, 1980; Toker Gökçe, 2013) Bu niteliklerin artırılmasında, öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların bilinmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi önemli bir yer tutmaktadır.

Ülkemizde, özellikle sınıf öğretmenlerinin çeşitli konularda ciddi sorunlar yaşadığı bilinmektedir (Erdem, 2010; Gömleksiz, Ülkü, Biçer ve Yetkiner, 2010; Taneri ve Ok, 2014; Sarı ve Altun, 2015). Sınıf öğretmenleri, eğitim-öğretim verdiği sınıfın öğrencileri ile diğer branş öğretmenlerine göre daha fazla zaman geçirmektedir (Erdem, 2010). Öğretmenlik mesleği içerisinde en temel alanlardan biri olan sınıf öğretmenliği, bütün öğretmenlik alanları içerisinde sayıca en büyük grubu oluşturduğundan bu alanda karşılaşılan sorunlar da diğer branşlara göre çeşitlilik göstermektedir (Taşkaya ve Turhan, 2015).

Sınıf öğretmenleri; mesleğin toplum içinde giderek artan prestij kaybı, okul ve sınıfların fiziki durumu, öğretmen maaşları, eğitim-öğretim etkinlikleri, öğretim programları, veli ve toplum baskısı, birleştirilmiş sınıflarda öğretim ve okul idaresi gibi birçok konu (Tekişik, 1987; Sağlam ve Çiçek Sağlam, 2005; Yazıcı, 2009; Taneri ve Ok, 2014; Sarı ve Altun, 2015; Taşkaya ve Turhan, 2015) ile ilgili sorunlar yaşamaktadır. Yaşanılan sorunların pek çok kaynağının olduğunun bilinmesinin yanında sınıf öğretmeni yetiştirme (hizmet öncesi eğitim) ile ilgili bazı sorunların olduğu da bilinmektedir.

Günümüzde, küreselleşme ile birlikte üstün nitelikli bireylerin yetiştirilmesinin önemi bağlamında sınıf öğretmeni yetiştirmenin küresel rekabet boyutunda önemi daha iyi anlaşılmaktadır (Akdemir, 2013). Sınıf öğretmeni yetiştirme konusu bu alanda bazı sorunlara kaynaklık etmektedir. Bu soruna yönelik yıllardır bir dizi düzenleme ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Öncelikle, 1974-1975 eğitim-öğretim yılından 1981-1982 eğitim-öğretim yılı sonunda kadar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak öğretmen yetiştirme görevini sürdüren iki yıllık eğitim enstitüleri, 20 Temmuz 1982 yılında çıkarılan 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eğitim yüksekokulları ismiyle üniversitelere bağlanmıştır. Eğitim Yüksekokulları Sınıf Öğretmenliği Programı'nda derslerin %61'i genel kültür, %24'ü alan bilgisi ve %15'i öğretmenlik meslek bilgisi olarak yer almaktaydı. 1989-1990 öğretim yılından itibaren YÖK'ün 23 Mayıs 1989 tarih ve 89.22.876 sayılı kararı ile eğitim yüksekokullarının öğrenim süresi 4 yıla çıkarılmıştır. Dört yıllık bir yükseköğrenim, iki yıllık yükseköğrenime kıyasla lise öğrencileri için daha cazip hale gelmiş ve daha başarılı öğrencilerin sınıf öğretmenliği programlarını tercih etmelerini sağlamıştır. Fakat sınıf öğretmenliği alanında eğitim fakültelerinin artan ihtiyacı karşılayacak düzeyde öğretmen yetiştirememesi, Milli Eğitim Bakanlığı'nı gerekli formasyona sahip olmayan kişileri sınıf öğretmeni olarak atamak zorunda bırakmıştır (Ergün, 1987; Başkan, 2001; Dağlı, 2006; Kilimci, 2006; Akyüz, 2007; Deringöl, 2007; Yıldızlar, 2011; YÖK, 2007; Yüksel, 2011; Akdemir, 2013; Güçlü, 2013).

Dünya Bankası tarafından 1997 yılında Türkiye'ye sağlanan bir kredi ile yürütülen Millî Eğitimi Geliştirme Projesinin (MEGP) alt basamaklarından biri de "Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi" bölümüydü. Projenin bu bölümü MEB - YÖK işbirliği ile yürütülmüş ve projenin temel amacı, ilk ve ortaöğretim okullarında görev yapacak öğretmenler için öğretmen eğitiminin kalitesinin artırmaktır. Bu düzenleme ile

öğretmen yetiştirme programlarında uygulamaya ayrılan zaman arttırılmış ve yan alan uygulaması ilk ve ortaöğretim öğretmenleri için zorunlu hale getirilmiştir. Eğitim fakültelerinin yeniden düzenlenmesi ile 1998-1999 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanılan yeni sınıf öğretmenliği programı ile programdaki ders içeriklerinin uygulamadaki derslerle tutarlılığı, kuramsal ve uygulamalı dersler arası denge ve daha fazla uygulama çalışmaları amaçlanmıştır (YÖK, 1998; Durukafa ve Kiriş, 2000; Doğan, 2005; Genç, 2005; Küçükahmet, 2007; Sağlam, 2007; Aydın, Şahin ve Topal, 2008; Karahan, 2008; Azar, 2011; Yıldızlar, 2011; Bilasa, 2013).

Eğitim fakültelerinde 2006 yılında gerçekleştirilen yapılanma ile öğretmen yetiştiren programlarında düzenlemeye gidilmiş ve öğretmenlerin entelektüel açıdan daha donanımlı bir hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bu yapılanmanın 2005 yılında gerçekleştirilen ve yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan ilköğretim programlarından bağımsız olduğu söylenemez. Yeni ilköğretim programlarında, yapılandırmacı felsefesinin bir gereği olarak, önce deneyim ve yaşantılardan yola çıkılması, daha sonra kavram ve tanımlamalara ulaşılması önemli görülmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde aynı yıl uygulamaya giren, okumaya ses temelli cümle yöntemi ile yazmaya ise bitişik eğik yazı ile başlanması kararı sınıf öğretmenlerini ve sınıf öğretmen adaylarını etkileyen en önemli düzenlemedir (Akyol, 2005; Yılman, 2006; Küçükahmet, 2007; YÖK, 2007; Azar, 2011; Yüksel, 2011).

Nisan 2012 de yürürlüğe giren 6287 numaralı kanun ile 8 yıllık zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmış ve sınıf öğretmenlerinin görev yapacağı okullar ilkokul olarak adlandırılmıştır. 4+4+4 sistemi olarak da bilinen bu kanun ile sınıf öğretmenlerinin okuttuğu 5. sınıflar ortaokula devredilmiştir. Her beş öğretmenden birinin norm fazlası olması sorun oluşturmuş ve isteyen öğretmenler farklı alanlara (Özel eğitim, Pdr, İncilizce vb.) geçiş yapmıştır. Bu kanun ile 72 ay olan okula başlama yaşı, 66 aya düşürülmüştür. Bu durum 1. sınıfların kalabalıklaşması gibi bazı sorunlara neden olmuştur (Doğan, Uğurlu ve Demir, 2014; Doğan, Demir ve Pınar, 2014; Epçaçan, 2014).

Sınıf öğretmenlerinin sorunlarına ilişkin yapılan çalışmalar incelendiğinde; Türkiye’de öğretmenlik mesleği ve bu mesleğin sorunlarına (Tekişik, 1987), öğretmenlerin genel olarak yaşadıkları sorunlara (Demir ve Arı, 2013; Habacı, Karataş, Adıgüzzelli, Ürker ve Atıcı, 2013), mesleğin ilk yıllarında karşılaşılan sorunlara (Korkmaz, Saban ve Akbaşlı, 2004; Gömlüksiz, Ülkü, Biçer ve Yetkiner, 2010; Taneri ve Ok, 2014; Sarı ve Altun, 2015), birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin sorunlarına (Sağ, Savaş ve Sezer, 2009), köyde ve kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerinin sorunlarına (Özpınar ve Sarpkaya, 2010; Taşkaya ve Turhan, 2015), sınıf öğretmeni adaylarının meslek yaşamlarında karşılaşılabilecekleri sorunlara (Çam Aktaş, 2016), öğretmenlerin karşılaştığı toplumsal sorunlara (Erdem, 2010), öğretmenlerin kendi meslekleriyle ilgili görüşlerine (Seferoğlu, 2001), alan değişikliği yapan öğretmenlerinin sorunlarına (Ersözlü, Maviş, Özel ve Kürşadoğlu, 2014), öğretmenlerinin adaylık döneminde yaşadıkları sorunlara (Toker Gökçe, 2013), sınıf öğretmeni yetiştirme politikaları ve sorunlarına (Doğan, 2005) ve ölçme-değerlendirme sürecindeki sorunlarına (Anıl ve Acar, 2008) yönelik çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar, genelde tarama türü araştırmalar olup, sınıf öğretmenlerinin sorunlarına yönelik betimlemeler yapmaktadırlar.

Sorunları bizzat deneyimleyen sınıf öğretmenlerinin gerçekçi ve uygulanabilir çözüm önerileri sunabilecekleri düşünüldüğünde (Seferoğlu, 2004) sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerine dayalı olarak, onların sorunlarını derinlemesine inceleyerek tespit etmenin literatürde önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırma, gelecek nesillerin emanet edildiği sınıf öğretmenlerinin sorunlarının tespit edilerek uygun çözüm önerilerinin geliştirilecek olması bakımından önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin sorunlarını öğretmenlerin mesleki deneyimlerine dayalı olarak tespit etmektir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Sosyo-ekonomik düzeyi (SED) düşük olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları nelerdir?

2. Sosyo-ekonomik düzeyi orta olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları nelerdir?

3. Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim, günlük hayatta farkında olduğumuz ancak derinlemesine bir bilgiye sahip olmadığımız olgulara odaklanan, bireylerin kendi bakış açısından algı ve deneyimlerini öne çıkaran ve olguların yapısını betimlemeyi ve yorumlamayı amaçlayan nitel araştırma deseni (Patton, 2002; Creswell, 2003; Bloor ve Wood, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2011; Ersoy, 2016; Gedik, 2016). Bu araştırmada da, genel olarak bilgi sahibi olduğumuz “sınıf öğretmenlerinin sorunları” olgusunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesi için sınıf öğretmenlerinin deneyimlerinden yararlanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulmasında sınıf öğretmenlerinin görev yaptığı okulların sosyo-ekonomik durumu dikkate alındığından nitel araştırma sıkça kullanılan, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kayseri ilinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amaçları doğrultusunda çalışma grubu belirlenirken öncelikle çalışma grubunda yer alacak sınıf öğretmenlerinin görev yaptığı okullar belirlenmiştir. Bu okulların belirlenmesinde il milli eğitim müdürlüğünden görüş alınmıştır. Milli eğitim müdürlüğünün sosyo-ekonomik düzey olarak düşük, orta ve yüksek olarak nitelendirdiği toplam üç okuldaki sınıf öğretmenleri ile de görüşülmüştür. Araştırmanın veri kaynağını oluşturan sınıf öğretmenleri, okullarının il milli eğitim müdürlüğünce ifade edilen sosyo-ekonomik düzeylerini teyit etmiştir. Araştırmanın çalışma grubu oluşturan sınıf öğretmenlerinin hedeflenen olguya yönelik ayrıntılı bilgileri verecek olması, onların gönüllülük esasına göre seçilmesini zorunlu kılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerine ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubunu Oluşturan Sınıf Öğretmenlerinin Bilgileri.

Katılımcıların Kodları	Okulun Sosyo-Ekonomik Durumu	Cinsiyet	Kıdem (Yıl)	Mezun Olunan Program	Okutulan Sınıf Düzeyi
Ebru	Yüksek	Kadın	17	Diğer	3
Ayşe	Yüksek	Kadın	20	Diğer	3
Aslı	Yüksek	Kadın	22	SınıfÖğrt.	2
Zeynep	Yüksek	Kadın	23	Diğer	1
Ali	Yüksek	Erkek	32	Diğer	4
Adnan	Yüksek	Erkek	20	SınıfÖğrt.	1
Kübra	Yüksek	Kadın	23	SınıfÖğrt.	3
Mert	Yüksek	Erkek	36	Diğer	2
Kaan	Yüksek	Erkek	30	Diğer	2
Büşra	Yüksek	Kadın	11	SınıfÖğrt.	4
Yiğit	Orta	Erkek	21	Diğer	4
İnci	Orta	Kadın	18	SınıfÖğrt.	2
Görkem	Orta	Erkek	15	Diğer	1
Alpaslan	Orta	Erkek	10	SınıfÖğrt.	1
Özlem	Orta	Kadın	3	SınıfÖğrt.	2
Filiz	Orta	Kadın	6	SınıfÖğrt.	3
Sertap	Orta	Kadın	11	SınıfÖğrt.	2
Polat	Orta	Erkek	18	Diğer	4

Hilal	Orta	Kadın	9	SınıfÖğrt.	1
Kerim	Orta	Erkek	22	Diğer	3
Emre	Orta	Erkek	13	SınıfÖğrt.	4
Onur	Düşük	Erkek	12	SınıfÖğrt.	3
Betül	Düşük	Kadın	6	SınıfÖğrt.	4
Merve	Düşük	Kadın	9	SınıfÖğrt.	2
Berk	Düşük	Erkek	4	SınıfÖğrt.	1
Yunus	Düşük	Erkek	8	SınıfÖğrt.	4
Şeyma	Düşük	Kadın	2	SınıfÖğrt.	3
Zehra	Düşük	Kadın	6	SınıfÖğrt.	2
Volkan	Düşük	Erkek	11	Diğer	3
Firdevs	Düşük	Kadın	6	SınıfÖğrt.	1

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 10'unun sosyo-ekonomik düzeyi düşük ilköğretimde, 11'inin sosyo-ekonomik düzeyi orta ilköğretimde ve 9'unun sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ilköğretimde görev yaptığı; 16'sının kadın ve 14'ünün erkek olduğu; 19'unun sınıf öğretmenliği programlarından (2 veya 4 yıllık) ve 11'inin sınıf öğretmenliği dışındaki bir programdan mezun olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Süreci

Bu araştırmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak odak grup görüşmeleri yoluyla elde edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre, odak grup görüşmeleri ile bireysel görüşmeler ile akla gelmeyecek ayrıntılar grup görüşmeleri ile hatırlanması ve araştırma sorularına verilen yanıtların kapsamı ve derinliğinin artması gibi avantajlar elde edilir. Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmenlerine ve okulların idarecilerine araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmacılarından biri çalışma grubundaki sınıf öğretmenleri ile kaynaşmak amacıyla ikişer gün ilgili okullardaki öğretmenler ile teneffüs ve öğle aralarında vakit geçirmiştir. Yapılacak araştırmanın amacından bahsedilmiş ve bu araştırmaya katılan öğretmenler ve buldukları okul ile ilgili hiçbir bilginin üçüncü kişiler ile paylaşılmayacağı dile getirilmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerle onlara uygun zaman ve mekânlarda görüşmeler yapılmıştır. Zaman olarak, öğle araları ve okul çıkış saatleri; mekân olarak ise, okul müdürünün odası, rehber öğretmen odası ve okul kantini tercih edilmiştir. Odak grup görüşmeleri samimi bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Grup görüşmeleri üç farklı okulda ve dört, beş ve altı sınıf öğretmeninden oluşan gruplar halinde gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşme ortalama 30-40 dakika sürmüştür. Bir grup görüşmesinde katılımcılar ses kaydına izin vermemiştir. Diğer görüşmeler, telefon yardımı ile ses kaydına alınmıştır. Ses kaydına izin verilmeyen grup görüşmelerinde araştırmacıların hazırlamış olduğu form üzerinde notlar alınarak veriler kaydedilmiştir.

Çalışma grubundaki sınıf öğretmenlerine "Bir sınıf öğretmeni olarak sorunlarınız nelerdir?" ana sorusu yöneltilmiştir. Bu ana soruyu destekleyici altı soru daha katılımcılara sorulmuştur. Katılımcılardan elde edilen veriler bilgisayarda yazılı hale getirilmiştir. Her bir katılımcının ifadeleri kendilerine gönderilmiş ve eklemek veya çıkarmak istedikleri kısımlara ilişkin görüşleri alınmıştır. Ayrıca, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerinin paylaşılması amacıyla her bir katılımcıya bir kod isim verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde nitel araştırmalarda sıkça kullanılan içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre içerik analizinde, veriler arasında yer alan anlamlı bölümlere (kelime, cümle gibi) isim verilmesi ile kodlamalar, kodlamaların (kavramların) birbirleriyle ilişkili olanlarının ortak bir çatı altında birleştirilmesi ile de kategoriler (tema) oluşturulur. Bu araştırmada toplanan verilerin analizini kolaylaştıracak kuramsal yapı olmadığı için verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlamalar yapılmıştır. Kodlar arasındaki benzerlikler bir araya getirilerek tematik kodlama yapılmış ve temalar

oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler, her bir tema altında doğrudan alıntılara yer verilerek sunulmuştur.

Geçerlilik ve Güvenilirlik

Nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenilirlik kavramlarının yerine daha çok inandırıcılık, aktarılabilirlik, teyit edilebilirlik ve tutarlılık kavramları kullanılmaktadır. Bu kavramlar üzerinden geçerlilik ve güvenilirliğin sağlanması ve artırılması için şu adımlar atılmıştır: İlgili literatür incelenmiş ve hazırlanan görüşme soruları ile ilgili iki alan uzmanından görüş alınmıştır. Ses kayıtları ile toplanan veriler yazılı ortama aktarıldıktan sonra katılımcılara teyit ettirilmiştir. Kodlamalar arasında tutarlılık oranı (Miles ve Huberman, 2015) hesaplanmış ve uyum yüzdesi % 89 üzeri çıkmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan formlar, analiz evrakları ve ham veriler saklanmıştır. Araştırmanın bulguları, doğrudan alıntılara yer verilerek yorumlanmıştır. Verilerin toplanma sürecinde samimi bir ortamın oluşturulması için araştırma yapılmadan önce ikişer kez katılımcılarla vakit geçirilmiştir.

Bulgular

Bulgular, araştırmanın amacına yönelik oluşturulmuş sorular dikkate alınarak sunulmuştur. Sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları “Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar”, “Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar” ve “Öğretmenden Kaynaklı Sorunlar” temaları altında, sosyo-ekonomik düzeyi orta ve yüksek olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları ise “Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar”, “Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar”, “Öğretmenden Kaynaklı Sorunlar” ve “Okul ve Sınıf Ortamından Kaynaklı Sorunlar” temaları altında sunulmuştur.

Sosyo-Ekonomik Düzeyi Düşük Olan İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları

Bu bölümde, sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan ilkokulda görev yapan dokuz sınıf öğretmeninden elde edilen verilere dayalı bulgular sunulmuştur.

Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın ağır olmasını, şikâyet hatlarını, 4+4+4 sistemini, sınıf tekrarının olmamasını, ilkokula başlama yaşının küçük olmasını, öğretim programlarının ve ders kitaplarının hazırlanmasında öğretmenlerin aktif olmamasını, öğretmenlerin sık sık yer değiştirmesini, ilkokullara yeterli bütçenin ayrılmamasını, ölçme ve değerlendirmedeki eksiklikleri ve öğretmenlerin itibarının olmamasını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan dokuz öğretmenin hepsi, sistemdeki sürekli değişikliklerin olumsuz bir etkiye sahip olduğunu; dördü müfredat programlarının kırsal kesimde (sosyo-ekonomik durumu düşük) yaşayan öğrenciler için ağır olduğunu; beşi, şikâyet hatlarından olumsuz etkilendiklerini ve öğrenci veya velilerin çok basit ve çözülmesi kolay durumlarda bile bu hatları kullanmasını; sekizi 4+4+4 sistemi ile 5. sınıfların sınıf öğretmenlerinden alınmasını; beşi ilkokul düzeyinde sınıf tekrarının olmamasının ileriki yıllarda sorun oluşturduğunu; öğretmenlerden sadece biri ilkokula başlama yaşının düşürülmesini, öğrencilerin okula uyumu açısından sorun olduğunu; dördü, ilkokul düzeyinde öğretim programlarının ve ders kitaplarının hazırlanmasında sınıf öğretmenlerinin görev almamasını; yedisi, öğretmenlerin atama takviminin geç olmasından dolayı öğrencilerin ve öğretmenlerin sorun yaşadıklarını; sekizi, ilkokullara yeterli bütçenin ayrılmaması nedeniyle veliler ile yüz-yüze geldiklerini ve bu durumun da uygun olmadığını; öğretmenlerin tamamı öğrencilerin değerlendirilmesinde 3 kriterin olmasını; sekizi, öğretmenlerin itibarının ve saygınlığının olmadığını, çevrede, veliler gözünde ve medyada herhangi bir değerlerinin bulunmadığını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Eğitim sisteminde yapılan sıkça değişiklikler bizleri ve öğrencileri olumsuz etkiliyor. Yapılacak değişikliklerin uzun sürede planlanması ve uzun süre uygulamada kalması mantıklı olacaktır” (Merve).

“Ders kitapları biraz yağun ve ağır. Özellikle köydeki çocuklara fazla geliyor. Yetiştiremiyoruz. Ders kitaplarının hafifletilmesi ilkokul için uygun olacaktır”(Volkan).

“Branş öğretmenleri 5. sınıf öğrencilerinin seviyelerine inmekte aşırı zorlanıyor. Benim çok başarılı öğrencilerim vardı ama beşinci sınıfa geçince başarısı çok düştü. Aslında çocukta bir sorun yok. Branş öğretmenlerinin seviyeye inememesi büyük sorun oluyor. 5. sınıfların sınıf öğretmenlerine verilmesi elzem bir durumdur”(Firdevs).

“Sınıf tekrarının olmaması, öğrenciler ve veliler üzerinde bir rehavete neden oluyor ve veliler öğrenciler için hiç gayret etmiyor. Bu durum da başarının düşmesine neden oluyor. Sınıf tekrarı olmalı”(Şeyma).

“İlkokula başlama yaşının 60 aya kadar düşmesi çocukların birinci sınıfta zorlanmasına neden oluyor. 72 aydan küçük çocuklar anaokullarına yönlendirilmelidir. Anaokuluna gitmeyen öğrenciler zaten aşırı derecede uyum sorunu yaşıyor” (Zehra).

“Öğrenciler üç kriter üzerinden değerlendiriliyor. Bu durum eksik. Bazı öğrencilere haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Öyle öğrenciler oluyor ki hiçbir kriteri uymuyor, arada bir değerlendirme kriteri olması gerekiyor. Bu kriterler beşe çıkması lazım” (Betül).

Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, sosyo-ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin çalışmasını, velilerin geçim sıkıntısı nedeniyle çocuklarıyla ilgilenmediğini, öğrencilerin okuma alışkanlığını çevresinden edinmediğini sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan dokuz öğretmenden altısı, sosyo-ekonomik durumlarının düşük olması nedeniyle öğrencilerin çoğunun çalışmak zorunda kalmalarını ve bu durumun eğitimlerini olumsuz olarak etkilemesini; sekizi, velilerin genelinde maddi durumlarının iyi olmamasından dolayı sürekli çalıştıklarını ve gurbete gittiklerini; ikisi, öğrencilerde genel olarak okuma alışkanlığının olmadığını sorun olarak görmektedir. Öğretmen olarak bu duruma ne kadar müdahale etseler de çevrenin desteği olmadığı için ve böyle bir kültürde büyümedikleri için kendilerinin işlerinin zorlaştığını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Bulduğumuz bölgede fayans ustalığı yaygın olduğu için çocuklarımız erken yaşta inşaat ile tanışıp sıcak para kazanıyor. Paraya ihtiyaçları var. Bu durum öğrencilerin okula devam etme heveslerini kırıyor” (Onur).

“Öğrenci babaları genelde gurbette. Anne de her işe koşmak zorunda. Bu yüzden çocuklarla ilgilenme durumu çok olmuyor. Çocuk bir gün önce nasıl gittiyse eve ertesi gün aynı geliyor. Yani üzerine bir şey koyamıyor. Yazık oluyor çocuklara. Abisi veya ablası olan çocuklar biraz daha şanslı oluyor”(Volkan).

Öğretmenlerden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemelerini, öğrencilerin seviyelerine inip onlarla iyi iletişim kurmalarını ve bu mesleği icra edecek heyecanın olmamasını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden yedisi, sınıf öğretmenlerinin kendilerini geliştirmediklerini ve bu durumun en büyük sorunlardan bir tanesi olduğunu; beşi, sınıf öğretmenlerinin mesleğini üzerlerinde icra ettikleri öğrencilerle aynı dili ve heyecanı paylaşma adına onlara hitap edebilecek şekilde kendini geliştirmediklerini; biri, sınıf öğretmenliğinin hakkıyla yerine getirilebilmesi için bu mesleğin heyecanını taşımanın gerektiğini ve bu durumun çoğu öğretmende olmadığını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Hocamın dediği çok doğru. Sistemi eleştireceğiz, veliyi eleştireceğiz ama biz işimizi de iyi yapacağız. Öğretmenin okuması lazım. Yeni şeyleri takip etmesi lazım. Bu şekilde öğrencilere hitap edebiliriz. Yoksa sistemin düzelmesini beklemek doğru olmaz”(Onur).

“Bu konuyla ilgili, günceli takip etmek ve öğrencilerin sosyal hayatını takip edip onların dikkatini çekebilmek çok önemli. Geçen derste sosyal medyada ve çevrede yaygın olan bir espriyi derste yaptım ve öğrencilerin çok hoşuna gitti. Derse karşı aşırı motive oldular, güdülendiler. Bu basit bir örnek, öğretmenin kendini güncellemesi önemli. Ama biz bunu yapmıyoruz” (Merve).

Sosyo-Ekonomik Düzeyi Orta Olan İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları

Bu bölümde, sosyo-ekonomik düzeyi orta olan ilkokulda görev yapan 11 sınıf öğretmeninden elde edilen verilere dayalı bulgular sunulmuştur.

Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın ve derslerin ağır olmasını, sınıf tekrarının olmamasını, ilkokula başlama yaşının küçük olmasını, ikinci sınıf düzeyinde İngilizce dersinin olmasını ve ölçme ve değerlendirme kriterlerinin yetersizliğini sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin tamamı, eğitim sisteminde sürekli ve kısa vadede yapılan değişiklikleri eğitim-öğretim ortamını ve paydaşlarını olumsuz etkilediğini; sekizi, müfredatın ve ders sayılarının öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını ifade etmiştir. Ders sayılarını ve içeriğin hafifletilmesinin gerekli olduğunu; öğretmenlerin tamamı, sınıf tekrarının olmamasının ileriki yıllarda sınıf içerisinde sorun oluşturduğunu; sekizi, okula başlama yaşının küçük olduğunu; ikisi, ikinci sınıf düzeyinde İngilizce dersinin olmasının fazla bir yararı olmadığını; 10’u, ölçme ve değerlendirme noktasında öğrenciyi değerlendirme kriterlerinin yetersiz olduğunu; ikisi, ikinci sınıf düzeyinde İngilizce dersinin olmasının fazla yararı olmadığını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Sistemin devamlı değiştirilmesi en büyük sorun. Bir sistem uzun bir süre düzenli olarak devam edemiyor. Harflerin verilmiş sırası değişti, harflerin yazımı, değişti vs. Kitaplar değişiyor, sistem değişiyor vs. Uzun vadeli bir politikamız ve sistemimiz olmalı” (Yiğit).

“Sistem çok ağır. Ben İsviçre’ye gittiğimde oranın eğitim sistemini inceleme fırsatı bulmuştum. Süreç olarak bizim ikinci sınıfta verdiğimiz konuları onlar 4. veya 5. sınıfta veriyorlar. Bizdeki müfredat ağır ve yoğun. Bunu bir sürece yaymamız gerekiyor. Mesela, 4. sınıfta insan hakları, yurttaşlık, demokrasi vs. bu konular sosyal bilgiler dersinde verilebilir içerik de çok uygun zaten” (İnci).

“Sınıf tekrarı idarenin ve velinin inisiyatifine bırakıldı. Bu büyük sorun. 2. Sınıfa geçiyoruz ama hala okumayı bilmeyen öğrenci var. Yani diğer çocuklara yazık oluyor onunla uğraşırken. Kendimi birleştirilmiş sınıfta gibi hissediyorum. Çocuk, devamsızlık yüzünden okuma yazma öğrenemedi, yoksa bir sorunu yok. Ama iki aydan fazla okula gelmedi. Aile de ilgilenmiyor nasıl öğrensin okuma” (Sertap).

“... Beş yaşındaki çocuğa okuma yazma öğretiyoruz ve dolayısıyla zorlanıyor, hele de anasınıfına gitmemişse. Bu durum branş öğretmenleri için de geçerli. Onlar 5. sınıf öğrencilerinin seviyesine inemiyor. Çok şikâyet eden arkadaşım var. 5. sınıfların sınıf öğretmenlerine verilmesi ve anasının mecburi tutularak okula başlama yaşı bir yıl ertelenirse büyük bir sorun çözülecektir” (Görkem).

Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, velilerin öğrencilere karşı ilgisiz olmasını, ailelerin sosyo-ekonomik durumunun iyi olmamasını, velilerin eğitim durumunun düşük olmasını ve Suriyeli öğrencilerin bulunmasını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin dokuzu, velilerin çoğunun çocuklarına karşı ilgisiz olmasını; öğretmenlerin tamamı, ailenin sosyo-ekonomik durumunun iyi olmamasının öğrencilere birçok noktada olumsuzluk olarak yansıdığını; yedisi veli eğitim durumunun düşük olmasını eğitim-öğretim sürecinde karşılaşılan önemli bir sorun olduğunu; dördü Suriyeli öğrencilerin sınıf ortamında sorun oluşturduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Temelde sorun oluşturan durumlardan biri de veli. Çocuk eve nasıl gidiyorsa ertesi gün aynı şekilde geliyor. Merkezdeki okullardan duymuşunuzdur, onlar hep ilerdeler. Çünkü örneğin ses öğrettiğinizde ertesi günü onu pekiştirmiş şekilde gelmiyor. Tekrar baştan almak zorunda kalıyoruz. Velinin desteği şart. Tamam belki, bu iş bizim işimiz fakat veli de işin içinde olmalı. Neden hep veli-öğretmen-öğrenci ilişkisi diyoruz? Veli de işin içinde olmalı. Veliden destek almadan da okuma ve yazma öğreniyor çocuk ama bu sürecin kaliteli olması açısından veli desteği şart.”(Hilal).

“Okul ve çevresi başarıyı çok etkiliyor. Ailenin gelir durumu, ekonomik seviyesi öğrenciyi olumsuz yönde çok etkiliyor. Etkinlik yaptırıyoruz, ek kitap aldırıyoruz vs. Size bir şey anlatayım ki anlayın ekonomik durum ne kadar önemli. Hayat Bilgisi dersinde dengeli beslenme anlatırken bir meyve tabağı görseli kullandım. Öğrencinin biri öğretmenim ben bunlardan hiç yemedim ki dedi. Bu çok acı bir durumdur ve öğrencinin çoğu durumuna yansıyor” (Özlem).

Öğretmenlerden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri genel olarak, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemelerini ve duyarlı olmayan sınıf öğretmenlerinin olduğunu sorun olarak belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin hepsi, öğretmenlerin kitap okumamasını, teknolojiye ayak uydurmak için gayret göstermemesini ve 10-20 yıl önceki bilgilerle bugün öğretmenlik yapmasını sorun olarak belirtmişlerdir. Ayrıca dokuz öğretmen, sınıf öğretmenliği mesleğinin belirli bazı değerleri benimseyerek hassasiyetle yapılması gerektiğini aksi halde olumsuz sonuçların ülkemiz ve geleceğimiz olan gençler için kötü sonuçlar doğuracağını ifade etmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Sınıf öğretmenlerinden kaynaklanan sorunlar da var. Teknolojiye ayak uydurmak için bir adım atmıyoruz. Ve en acısı öğretmenler odasında 20 öğretmen varsa ikisinin elinde kitap görüyorum. 4 yıllık bir üniversite eğitimi ile 30-40 sene öğretmenlik yapabileceğimizi zannediyoruz. Saydığımız bütün bu sorunların birçoğunun çözümü aslında bizden geçiyor” (Özlem).

“Sınıf öğretmeni sınıfa giriyor ve kapı kapanıyor. Bu durum aslında avantaj ve dezavantajdır. Fakat biz bunu avantaja çevirmiyoruz. İçerde ne yaptığınızı sadece kendiniz biliyorsunuz. Vicdan meselesi ortaya çıkıyor. Lisede bunu yapamazsınız belki ama ilkokulda daha küçücük öğrenciler hakkını bile arayamıyor. Akşama kadar film izletseniz bir şey demezler. Kısaca, vicdanı olanların yapması gereken bir meslek sınıf öğretmenliği” (Kerim).

Okul ve Sınıf Ortamından Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, okullardaki sosyal alanların eksikliğini, müfredat ve müfettişlerin beklentilerindeki farklılığı ve sınıf içerisinde farklı seviyelerde bulunan öğrencileri sorun olarak görmekteyler.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin altısı, okullardaki sosyal alanlarının eksikliğini öğrencilerin gelişimini olumsuz olarak etkilediğini; beşi, müfettişler ve okul müdürlerinin sınıf öğretmeninden beklentileri ile müfredat içeriğinin uyuşmadığını ve bu durumun eğitim-öğretim sürecinde tutarsızlığa neden olduğunu; biri, sınıfında bulunan öğrenciler arasındaki seviye farkından dolayı eğitim-öğretim etkinliklerini gerçekleştirirken sorunlar yaşadıklarını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Okullarımız yetersiz. Oyun alanları yetersiz. Spor alanları yetersiz. Biz düşünen kendini ifade edebilen eleştirel düşünebilen bireyleri yetiştirmek istiyoruz. Fakat bir tane drama salonu, tiyatro salonumuz yok. Bu yıl müdürümüzün üstün gayreti ile basit bi salon yapıldı ve öğrenciler ne güzel şeyler ortaya koydu. Ancak 2 ay oldu yapılabildi. Bu tip şeyler çok önemli ama bizde bunlara önem verilmiyor” (Görkem).

“Müfredatın ağırlığının yanında tutarlılık da büyük bir sorun bence. Mesela müfettiş okula geliyor ve diyor ki, öğrencilere fazla yüklenmeyin, 4 sınıftan mezun olan öğrenci okuma yazma ve 4 işlem becerisine sahip olsun yeterli. Ama ben müfettişi dinlemiyorum ki. Program dağ gibi önümde, onu takip etmek istiyorum” (Filiz).

“Sınıfımızda iyi çocuklar da oluyor fakat geride olan çocuklarla uğraşmaktan diğerlerini daha ileri seviyelere taşıyamıyoruz. Bunu söylerken onlar için bireysel farklılıklara dikkat edip farklı etkinlikler de hazırladığımızı da söyleyelim. Ama yine de tam yeterli olmuyor ve sorun yaşıyorum” (Kerim).

Sosyo-Ekonomik Düzeyi Yüksek Olan İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları

Bu bölümde, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ilkokulda görev yapan 10 sınıf öğretmeninden elde edilen verilere dayalı bulgular sunulmuştur.

Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın yoğun olmasını, 4+4+4 sistemi ile 5. sınıfların ilkokul seviyesinden çıkarılmasını, öğretmenlerin nöbet tutmasını, ikili öğretimin olmasını, öğretmen maaşlarının düşük olmasını, merkezi sınavları, ilkokullara ödenek ayrılmamasını ve şikâyet hatlarını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yedisi, eğitim sisteminde yapılan değişikliklerin kısa zaman içerisinde ve sürekli yapılmasını ve bu durumun sistemin tüm paydaşlarını etkilediğini; ikisi, müfredatların yoğun olduğunu, bu yüzden de kalıcı öğrenme gerçekleştiremediklerini; altısı, 4+4+4 sistemi ile 5. sınıfların ortaokul düzeyine dahil edilmesini, branş öğretmenlerinin öğrencilerin seviyelerine inemediklerini; dördü, öğretmenlerin nöbet tutmasının yanlış olduğunu; öğretmenlerin tamamı, ikili öğretimin büyük sorun oluşturduğunu; ikisi, sınıf öğretmeni maaşlarının düşük olduğunu; beşi, merkezi sınavların olmasını; ikisi, bakanlık tarafından ilkokullara ödenek ayrılmamasını; sekizi, şikâyet hatlarının öğretmenin itibarını düşürmesini sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Türkçe, Matematik ve Hayat Bilgisi gibi derslerde aradisciplinlerle veya diğer derslerle ilişkilendirme isteniyor programda. Bu çok güzel bir şey aşırı da faydalı oluyor fakat süre yetmiyor, yetiştiremiyorum. Programın bu denli yoğun olması gereksiz. Daha hafif olsa daha etkili ve kalıcı eğitim-öğretim yapabileceğimi düşünüyorum” (Ayşe).

“Çok doğru. Mezun ettiğim öğrenciler ve aileleri ortaokulda sorunlar yaşıyorlar. Branş öğretmenleri ile de görüşüyorum, kendileri de şikâyetçi. Onlar da haklı. Öğrenciler bi sene erken başladı okula, bir de 5. sınıflara giriyorlar. Doğal olarak 2 yaş daha küçük öğrencilerle muhatap oldular, onlar da zorlanır tabii” (Ali).

“Öğretmenlerin nöbet tutmasını doğru bulmuyorum. Biz güvenlik gücü değiliz. Zaten okulumuz ikili öğretim yapıyor. Teneffüsler on dakika. Bir çay bile içemiyorum. Altı saat üst üste yoruluyoruz. On dakikada olsa dinlenmek hakkımız olsa gerek” (Ebru).

“Öğretmenlerin maaşlarına da iyileştirme getirilmeli. Otuz küsur yıllık öğretmenler ile yeni başlayan öğretmen maaşı arasında 300-400 lira fark var, bu sizce doğru mu?” (Ali).

“Sınav sisteminin olması, ailelerin de baskısıyla sınav odaklı bir akademik eğitim veriyoruz. Eğitim yönünden eksik kalıyor çocuklar. 4. Sınıflar geçenlerde il geneli sınava girdiler. Yani daha 4. sınıfta olunca ilerisini siz düşünün. Öğrenciler ve aileler arasında netler konuşuluyor. Daha kötüsü öğretmenler arasında da” (Mert).

Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, velilerin öğretmenlerin işine karışmasını, velilerin olumsuz tutumlarını ve özel beceri gerektiren dersler için beklentinin fazla olmasını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yedisi, velilerin, öğrencilere verilen ödevlerden öğrencilerin oturma düzenine, öğrencilere söylenen bir sözden sınıf ortamında kullanılan tekniğe kadar her şeyi karıştıklarını; beşi, velilerin, çocuğunu okutacak öğretmeni seçmesi, sınıf öğretmenliğini küçümseyen ifadelerde bulunması, öğretmen hakkında idarecilere ve milli eğitim müdürlüklerine şikâyet

bulunmasını; üçü, özel beceri gerektirdiğini düşündükleri müzik, görsel sanatlar ve oyun ve fiziki etkinlikler derslerinde çevreleri tarafından üst düzey beklentilere girildiğini ve bu beklentiyi de karşılayamadıklarını sorun olarak ifade etmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Ekonomik anlamda çok iyi ailelerin çocukları var bu okulda teknolojik alt yapımız da çok iyi. Ama velilerimiz maşallah bizden daha bilgili gibi aşırı derecede işimize karışıyorlar. Düşün ki, öğrencinin sınıfta oturma yerini değiştiriyorum. Ertesi gün veli buna bile karışıyor. Öğrencilerin her sözüne itimat edip gelip müdüre şikâyet edebiliyor. Veli bana güvenmiyor ya düşünebiliyor musunuz? Bu durum heyecanımızı kırıyor. Öyle inanıyorum ki eğitim sisteminde en değersiz öge biziz” (Zeynep).

“Veli öğretmen seçiyor mesela. Benim çocuğumu o okutsun bu okutmasın vs. Buradaki tüm öğretmenler 20-30 yıllık tecrübeye sahip, hepsi işini en güzel şekilde yapmaya çalışıyor. Ama biz öğrenci seçemiyoruz. Bizim bi söz hakkımız yok. Öğretmen aşağılanmış oluyor. İdarenin de yapabilecek çok bir şeyi kalmıyor, onları da çok sıkıştırıyor veliler” (Ayşe).

“Müzik ve görsel sanatlar dersine giriyoruz. Fakat öyle bir beklenti var ki bizden. Velilerin de beklentisi fazla. Müziksel algıdır beceridir vs bunları ben nasıl kazandıracağım. Bu kadar şey beklenene kadar branş öğretmenleri girsin bu derslere. Tabi onlar da öğrencinin seviyesine inebilecek şekilde eğitilsin” (Ebru).

Öğretmenlerden Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemesini, öğretmenler arasında iş birliğinin olmamasını ve öğrenme heyecanının olmamasını sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sekizi, kendilerini geliştirmediklerini, lisans eğitimi ile yetindiklerini, öğrencilerin yaşlarının küçük olmasının onları mevcut bilgiler ile yetinmeye ittiğini ve deneyimlerine fazlaca güvendiklerini; altısı, aynı okulda görev yapmalarına ve çoğu öğretmen ile aynı seviyedeki sınıfları okutmalarına rağmen iş birliği yapamadıklarını; ikisi, sınıf öğretmenlerinin bir çocuk gibi öğrenme heyecanı içerisinde olması gerektiğini, fakat kendileri dâhil hiçbir öğretmende böyle bir durumun söz konusu dahi olmadığını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Öğretmen kendini geliştirmeli, özellikle sınıf öğretmeni. Sınıf öğretmenin en büyük sorunu bu. Kendini geliştirmiyor. Zaten okuma yazma öğretebiliyorum diyor ve yatıyor. Sınıf öğretmenlerinin en büyük sorunu bu” (Kaan).

“Öğretmenler arasındaki işbirliği yetersiz. Bu aslında büyük fırsat. Zümre denen şey hakkıyla uygulansa çok güzel olur. Yani burada 6-7 öğretmen aynı sınıfı okutuyor. Ortaklaşa yapılacak işlemlerde büyük başarı gelir ama isteksiz öğretmenler” (Adnan).

“Öğrenciler yeni bir şey öğrenince mesela çarpmayı ne kadar da seviyor. Sınıf öğretmenlerinin de bir çocuk gibi öğrenme heyecanı taşıması lazım. Biz de bu maalesef çok yok” (Aslı).

Okul ve Sınıf Ortamından Kaynaklı Sorunlar

Sınıf öğretmenleri, kütüphane ve laboratuvarların verimli bir şekilde kullanılmasına müsait olmamalarını ve kaynaştırma öğrencilerini sorun olarak ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin üçü, okullarında bulunan laboratuvar ve kütüphanenin ilkökul düzeyine uygun olarak tasarlanmadığını, öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde olmadığını ve dolayısıyla bu ortamların aktif olarak kullanılmadığını; dördü, sınıflarında bulunan kaynaştırma öğrencileri ile fazla ilgilenemediklerini sorun olarak ifade etmişlerdir. Öğretmen ifadelerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Okulların kütüphaneleri ve laboratuvarları verimli olarak kullanılmaya müsait değil. Bu ortamlar uzmanlar tarafından tekrar yapılandırılmalıdır. Sınıf öğretmenin de sahiplenmesi gerekir. Mesela, ortaokul çocuklarına daha elverişli. Bizimkilere uygun değil” (Kaan).

“Kaynaştırma öğrencileri var mesela benim sınıfımda. 3. sınıf okutuyorum ve çocuk okuma yazma bilmiyor. Veli geliyor bana bağıyor, benim çocuğumla ilgilenmiyorsun diye. Okuma yazma öğretmek gerçekten ilgilenmek ister. Geri kalan 27-28 kişiyi ne yapacağım başı boş bırakamam ki” (Ebru).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin sorunlarının tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmanın bulgularından hareketle bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenliği, doğası gereği, gerek köyde gerek şehir merkezlerinde, kısacası Türkiye'nin her köşesinde icra edilen bir meslektir. Bu yönüyle farklı sosyo-ekonomik düzeyde bulunan bölge veya okullarda bu görev yerine getirilmektedir. Sosyo-ekonomik düzeyi farklı üç okulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin deneyimlerine dayalı olarak elde edilen bulgular bu bölümde yorumlanıp tartışılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, SED düşük olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları, *“Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar”*, *“Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar”* ve *“Öğretmenden Kaynaklı Sorunlar”* temaları, SED orta ve yüksek olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları ise *“Eğitim Sisteminden Kaynaklı Sorunlar”*, *“Veli ve Çevreden Kaynaklı Sorunlar”*, *“Öğretmenden Kaynaklı Sorunlar”* ve *“Okul ve Sınıf Ortamından Kaynaklı Sorunlar”* temaları altında toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin dört farklı kaynaktan doğan sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Bu sorunları birbirinden bağımsız düşünmek yanlış olacaktır. Örneğin, veli ve okul çevresinden kaynaklanan bir sorun doğal olarak okul ve sınıf ortamını da etkileyecektir. Aynı şekilde eğitim sisteminden kaynaklı sorunlar öğretmen kaynaklı sorunlara dönüşebilecek veya etki gösterecektir. Nitekim bu durum bir zincirin halkaları gibi değerlendirilmelidir.

SED'i düşük olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın ağır olmasını, şikâyet hatlarını, 4+4+4 sistemini, sınıf tekrarının olmamasını, ilkokula başlama yaşının küçük olmasını, öğretim programlarının ve ders kitaplarının hazırlanmasında öğretmenlerin aktif olmamasını, öğretmenlerin sık sık yer değiştirmesini, ilkokullara yeterli bütçenin ayrılmamasını, ölçme ve değerlendirmedeki eksiklikleri, öğretmenlerin itibarının olmadığını, sosyo-ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin çalışmasını, velilerin geçim sıkıntısı nedeniyle çocuklarıyla ilgilenmediğini, öğrencilerin okuma alışkanlığını çevresinden edinmemesini, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemelerini, öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerine inip onlarla iyi iletişim kurmamalarını ve bu mesleği icra edecek heyecanın bazı öğretmenlerde olmamasını sorun olarak ifade etmişlerdir. Özer (2014) yapmış olduğu araştırma sonucunda, “Alo 147” hattının öğretmenler tarafından şikâyet hattı olarak tanımlandığını, veli ve öğrencilerin bu hattı tehdit amacıyla kullandıklarını belirtmiştir. Bu araştırmada da öğretmenler şikâyet hatlarını sorun olarak dile getirmişlerdir. Ayrıca, sınıf öğretmenleri sınıf tekrarının olmamasını sorun olarak görmekteyiz. Baştürk (2012) de, ciddi eksikleri olan öğrencilerin sınıf tekrarı yapması gerektiğini belirtmiştir. Bu anlamda sınıf tekrarı konusunda yeniden bir değerlendirme yapılabilir.

SED'i orta olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın ve derslerin ağır olmasını, sınıf tekrarının olmamasını, ilkokula başlama yaşının küçük olmasını, ikinci sınıf düzeyinde İngilizce dersinin olmasını, ölçme ve değerlendirme kriterlerinin yetersizliğini, velilerin öğrencilere karşı ilgisiz olmasını, ailelerin sosyo-ekonomik durumunun iyi olmamasını, velilerin eğitim durumunun düşük olmasını, sınıflarda Suriyeli öğrencilerin bulunmasını, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemelerini, duyarlı olmayan sınıf öğretmenlerinin varlığını, okullardaki sosyal alanlarının eksikliğini, müfredat ile müfettişlerin beklentilerindeki farklılığı ve sınıf içerisinde farklı seviyelerde bulunan öğrencileri sorun olarak görmektedirler. Sınıf öğretmenlerinin sorunlarına yönelik literatür incelendiğinde; öğretmenin saygınlığının az olması, sistemdeki sürekli değişiklikler, ilgisiz velilerin bulunması, öğretim programlarındaki eksikler gibi benzer sorunların ifade edildiği görülmektedir (Sağlam ve Çiçek Sağlam, 2005; Yazıcı, 2009; Taneri ve Ok, 2014; Sarı ve Altun, 2015; Taşkaya ve Turhan, 2015). Ayrıca, ilkokul düzeyinde mevcut olan değerlendirme kriterleri birçok öğrenci ve öğretmen tarafından sorun olarak görülmektedir. Nitelim “geliştirilmeli”, “iyi” ve “çok iyi” kriterleri eksik kaldığı düşünülmektedir. Bu anlamda değerlendirme sisteminde bir iyileştirmenin yapılması önerilebilir.

SED’i yüksek olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri, eğitim sistemindeki sürekli değişiklikleri, müfredatın yoğun olmasını, 4+4+4 sistemi ile 5. sınıfların ilkokul seviyesinden çıkarılmasını, öğretmenlerin nöbet tutmasını, ikili öğretimin olmasını, öğretmen maaşlarının düşük olmasını, merkezi sınavların olmasını, ilkokullara ödenek ayrılmasını, şikâyet hatlarını, velilerin öğretmenlerin işine karışmasını, velilerin olumsuz tutumlarını, özel beceri gerektiren dersler için beklentinin fazla olmasını, öğretmenlerin kendilerini geliştirmemesini, öğretmenler arasında iş birliğinin olmamasını, bazı öğretmenlerde öğrenme heyecanının olmamasını, kütüphane ve laboratuvarların verimli bir şekilde kullanılmamasını ve kaynaştırma öğrencilerini sorun olarak ifade etmişlerdir. Demir ve Arı (2013) yapmış oldukları araştırmada öğretmenlerin sorunlarını ele almışlardır. Bu araştırmada öğretmenlerin en fazla önemsendiği ve dile getirdiği sorunların başında öğretmenin saygınlığının olmaması, gelirin az olması ve öğretim programlarında ve sistemde yapılan sürekli değişikliklerdir. Benzer sonuçlar Seferoğlu (2011) tarafından da dile getirilmektedir. Bu anlamda araştırma sonuçları literatürdeki çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Son zamanlarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda ikili öğretimin 1-2 yıl içerisinde kaldırılacağı ifade edilmiştir. Sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilen ikili öğretim sorununun çözüme ulaşacak olması önemli bir durum olarak değerlendirilebilir. Ayrıca, bütün öğretmenlik alanları içerisinde sayıca en büyük grubu sınıf öğretmenleri oluşturduğundan dolayı bu alanda karşılaşılan sorunlar da diğer branşlara göre çeşitlilik göstermektedir (Erdem, 2010; Taşkaya ve Turhan, 2015). Nitekim bu araştırmada da sınıf öğretmenlerinin çeşitli sorunları tespit edilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin sorunlarında yukarıda da belirtildiği üzere sosyo ekonomik düzeye göre farklılaşmalar olsa da genel olarak sorunlar bellidir ve sorunların kaynakları aşikârdır. Bu anlamda düşünüldüğünde araştırma sonucunda tespit edilen sorunların giderilmesi veya bu yolda adımların atılması, bu araştırmanın önemini artıracaktır. Dolayısıyla araştırma sonuçlarından hareketle yapılacak en büyük öneri, bu sorunların yetkililer tarafından çözüme kavuşturulmasıdır. Her ne kadar çözümü zor olan ve bazı sorunların kitleleri ilgilendirdiği düşünülse de çözüm için adımların atılması ayrı bir önem arz edecektir. Öğretmen sorunlarıyla ilgili olarak geçmişten günümüze birçok çalışma yapılmış olsa da çözüm yollarına yönelik etkili çalışmalara pek fazla rastlanmamaktadır (Demir ve Arı, 2013). İlgili literatür incelemelerinde mevcut öğretmenlerden ziyade öğretmen adaylarının sorunları ve yetiştirilmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü görülmektedir. Bu noktadaki araştırma, proje veya şuralarda öğretmen adaylarının sorunlarının yanında, işin mutfağında olan ve ilkokullardaki sistemin en önde gelen yürütücüleri olan sınıf öğretmenlerinin sorunları da ele alınmalıdır. Ayrıca, gerek maddi konularda gerekse alt yapı, teknoloji, derslik gibi konularda çeşitli bakanlıklar ile MEB’in ortak çalışmaları ile sorunların çözümü noktasında epey yol alınmış olacaktır.

References

- Akdemir, A. S. (2013). Türkiye’de Öğretmen yetiştirme programlarının tarihçesi ve sorunları. *Electronic Turkish Studies*, 8(12), 15-28.
- Akyol, H. (2010). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi* (9. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Akyüz, Y. (2007). *Türk eğitim tarihi* (11. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Anıl, D. ve Acar, M. (2008). Sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirme sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 44-61.
- Aydın, R., Şahin, H. ve Topal, T. (2008). Türkiye’de ilköğretmesınıf öğretmeniyetiştirmedenitelik arayışları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(2), 119-142.
- Azar, A. (2011). Türkiye’deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 36-38.
- Baskan, G. A. (2001). Öğretmenlik mesleği ve öğretmen yetiştirmede yeniden yapılanma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(20), 16-25.
- Baştürk, S. (2012). Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin matematik dersindeki başarı ya da başarısızlığına atfettikleri nedenler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(7), 105-118.
- Bilasa, P. (2013). *Türkiye’de ilköğretimin tarihsel gelişimi* (1. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bloor, M., & Wood, F. (2006). *Keywords in qualitative methods: A vocabulary of research concepts*. London: Sage Publications Inc.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. California: Sage Publications Inc.
- Çam Aktaş, B. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında karşılaşılabileceklerini düşündükleri sorunlar. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(38), 16-30.
- Dağlı, A. (2006). 2547 sayılı yükseköğretim kanunu ve öğretmen yetiştiren kurumların üniversitelere devredilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 44-53.
- Demir, M. K. ve Arı, E. (2013). Öğretmen sorunları-Çanakkale ili örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 107-126.
- Deringöl, Y. (2007). Türkiye’de cumhuriyet döneminden günümüze ilköğretim öğretmenleri yetiştirilmesinin tarihsel boyutu ve eğitimcilerin görüşlerinin değerlendirilmesi üzerine bir araştırma. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 17-27.
- Doğan, C. (2005). Türkiyede sınıf öğretmeni yetiştirme politikaları ve sorunları. *Bilig: Journal of Social Sciences of The Turkish World*, 35, 133-149.
- Doğan, S., Demir, S. B. ve Pınar, M. A. (2014). 4+ 4+ 4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 13(2), 503-517.
- Doğan, S., Uğurlu, C. T. ve Demir, A. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminin okul paydaşlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(1), 115-138.
- Durukafa, G. ve Kiriş, S. (2000). Almanya ve Türkiye’de ilköğretim okullarına öğretmen yetiştirme programlarının dünü ve bugünü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 4-13.
- Epçaçan, C. (2014). İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri (Siirt ili örneği). *Ekev Akademi Dergisi*, 18(58), 505-522.
- Erdem, A. R. (2010). Sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı toplumsal sorunlar ve toplumsal sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 147-163.

- Ergün, M. (1987). Türkiye'de öğretmen yetiştirme çalışmalarının gelişmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 10-18.
- Ersoy, A. F. (2016). *Fenomenoloji*. A. Saban ve A. Ersoy (Editörler), Eğitimde nitel araştırma desenleri içinde (51-109). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ersözlü, Z. N., Maviş, F. Ö., Özel, Ö. Ve Kürşadoğlu, A. E. (2014). Alan değişikliği yapan sınıf öğretmenlerinin geçtikleri alanla ilgili uyum sorunları ve çözüm önerileri. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 3(1), 8-23.
- Eskicumalı, A. (2002). *Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği*. Y. Özden (Editör), Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gedik, N. (2016). *Olgu bilim (Fenomenoloji)*. M. Y. Özden ve L. Durdu (Editörler), Eğitimde üretim tabanlı çalışmalar için nitel araştırma yöntemleri içinde (37-47). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Genç, S. Z. (2005). Sınıf öğretmeni yetiştirme meselemiz. Atatürk Üniversitesi *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 86-99.
- Gömlüksiz, M. N., Kan, A. Ü., Biçer, S. ve Yetkiner, A. (2010). Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları zorluklarla öğretmen adaylarının yaşayabilecekleri zorluklara ilişkin algılarının karşılaştırılması. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(3), 12-23.
- Güçlü, M. (2013). 1950 ve 1980 yılları arasında Türkiye'de öğretmen yetiştirme alanında görülen temel eğilimler. *OPUS Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 83-91.
- Habacı, İ., Karataş, E., Adıgüzelli, F., Ürker, A. ve Atıcı, R. (2013). Öğretmenlerin güncel sorunları. *Electronic Turkish Studies*, 8(6), 263-277.
- Karahan, N. (2008). *Öğretmen yetiştirme düzeni Türkiye örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kavcar, C. (1980). Nitelikli öğretmen sorunu. *Eğitim ve Bilim*, 5(28), 17-22.
- Kilimci, S. (2006). *Almanya, Fransa, İngiltere ve Türkiye'de sınıf öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması*. Yayımlanmamış doktora tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Korkmaz, İ., Saban, A. ve Akbaşlı, S. (2004). Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 10(2), 266-277.
- Küçükahmet, L. (2007). 2006-2007 öğretim yılında uygulamaya başlanan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203-218.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi*, (Trans. Ed. S. Akbaba ve A. Ersoy). Ankara: Pegem Akademi.
- Özden, Y. (2013). *Eğitimde yeni değerler: Eğitimde dönüşüm*. (9. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Özer, B. (2014). Milli Eğitim Bakanlığı "Alo 147" iletişim merkezinin kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 215-231.
- Özpınar, M. ve Sarpkaya, R. (2010). Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 17-29.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). London: Sage Publications, Inc.
- Sağ, R., Savaş, B. ve Sezer, R. (2009). Burdur'daki birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin özellikleri, sorunları ve ihtiyaçları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 37-56.
- Sağlam, M. (2007). *Türk eğitim sisteminde ve öğretmen eğitiminde yapısal düzenlemeler ve program geliştirme çalışmaları*. S. A. Kilimci (Editör), Türkiye'de öğretmen yetiştirme içinde (137-179). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sağlam, M. ve Çiçek Sağlam, A. (2005). Öğretmenlik mesleğinin maddi yönüne ilişkin genel bir değerlendirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(3), 317-328.

- Sarı, M. H. ve Altun, Y. (2015). Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 213-226.
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlilikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Seferoğlu, S. S. (2001). Sınıf öğretmenlerinin kendi meslekî gelişimleriyle ilgili görüşleri, beklentileri ve önerileri. *Millî Eğitim Dergisi*, 149, 12-18.
- Taneri, P. O. ve Ok, A. (2014). Alandan ve alan dışından öğretmenlik sertifikası ile atanan yeni sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 418-429.
- Taşkaya, S. M., Turhan, M. ve Yetkin, R. (2015). Kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları (Ağrı ili örneği). *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 198-210.
- Tekışık, H. H. (1987). Türkiye'de öğretmenlik mesleği ve sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 24-33.
- Toker Gökçe, A. (2013). Sınıf öğretmenlerinin adaylık dönemlerinde yaşadıkları mesleki sorunlar. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 137-156.
- Vural, B. (2004). *Yetkin, ideal, vizyoner öğretmen*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Yazıcı, H. (2009). Öğretmenlik mesleği, motivasyon kaynakları ve temel tutumlar: Kuramsal bir bakış. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 33-46.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldızlar, M. (2011). *Öğretmen eğitime yön veren önemli yasalar*. S. A. Kilimci (Editör), Türkiye'de öğretmen yetiştirme içinde (87-116). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yılman, M. (2006). *Türkiye'de öğretmen eğitiminin temelleri* (2. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- YÖK, (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: Yüksek Öğretim Kurulu, Eğitim-Öğretim Daire Başkanlığı.
- YÖK, (1998). *Eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi*. Ankara: Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı.
- Yüksel, S. (2011). *Türk üniversitelerinde eğitim fakülteleri ve öğretmen yetiştirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.